

Головною метою інвестиційної діяльності можемо вважати ресурсне забезпечення позитивних структурних зрушень в економіці. Стратегічною метою цієї діяльності є створення сприятливого інвестиційного клімату; мобілізація всіх джерел інвестиційних ресурсів і їх ефективне використання; стимулювання процесів розвитку виробничої сфери; створення умов для нарощування внутрішніх інвестиційних ресурсів [4].

На сучасному етапі розвитку економіки України виникла об'єктивна необхідність активізації інвестиційної діяльності, бо саме вона є вирішальною ланкою всієї економічної політики держави, яка забезпечує стабільне економічне зростання, приріст соціального ефекту, збалансованість макроструктури.

Список використаних джерел

1. Крисько Ж. Л. Економічна сутність інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства / Ж. Л. Крисько // Економічний простір: зб. наук. праць. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – № 89. – С. 168-176.

2. Ковалев В. В. Методы оценки инвестиционных проектов / В. В. Ковалев // Финансы и статистика. – М.: 2005. – 343с.

3. Балацький О. Ф. Управління інвестиціями [Навч. посібник] / О. Ф. Балацький, О. М. Теліженко, М. О. Соколов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 232 с.

4. Федоренко В. Г. Інвестиційний менеджмент / В. Г. Федоренко. – К.: МАУП, 2001. – 369 с.

Наталя ПАВЕЛКО

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Крисько Ж.Л.)

ЕТИКА В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЕДНЬОГО МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ

Історія медицини і практичний досвід охорони здоров'я доводять, що медична допомога не може вважатися повноцінною за умови, що медичний працівник не володіє необхідними етичними якостями. Як відомо, етика (від грец. «*ethos*» – вдача, звичай) є однією з найдавніших теоретичних дисциплін, об'єктом вивчення якої є мораль і моральність. Зазначимо, що медична етика окреслюється як сукупність норм поведінки та моралі медичних працівників. Фахівці крім загальних моральних норм, що регулюють життя суспільства, виокремлюють норми класичної медичної етики, котрі мають свою специфіку, пов'язану з природою самої професії.

Поряд з терміном «медична етика» часто застосовується термін «деонтологія» (від грец. «*deon*» – належне, борг і «*logos*» – вчення, слово)

– вчення про належну поведінку медичних працівників. Вперше термін «деонтологія» було введено на початку XIX ст. англійським філософом і юристом І. Бентамом[1]. Деонтологія є складовою медичної етики і має значно конкретний характер стосовно окремих медичних спеціальностей.

Отже, поняття «медична етика» і «деонтологія» органічно пов'язані, оскільки використовують моральні та етичні норми і, засновані на них, принципи та правила поведінки медичних працівників, які виконують свій громадянський і професійний обов'язок. У реальному житті дотримання деонтологічних правил доповнюється певним морально-етичним змістом. Однак, багато норм моралі, особливо професійної, так тісно пов'язані з деонтологічними вимогами, що їх важко відокремити один від одного.

Медична етика виникла тисячоліття назад, одночасно з початком лікування. Так, у багатьох найдавніших письмових джерелах з медицини поряд з порадами щодо збереження здоров'я і лікування хвороб представлені правила поведінки лікаря. Найбільш відомим документом є Клятва Гіппократа (V ст. до н. е.), що мала значний вплив на подальший розвиток медичної етики[1].

Зазначимо, що норми медичної етики змінювалися в залежності від соціальних умов, розвитку культури, досягнень медицини, проте традиційні питання залишалися незмінними. Зокрема, основними аспектами медичної етики є:

- медичний працівник і суспільство;
- моральні якості і зовнішній вигляд медичного працівника;
- медичний працівник і пацієнт;
- медичний працівник і родичі пацієнта;
- медична таємниця;
- взаємини представників медичних професій;
- удосконалення знань;
- етика експерименту.

Як відомо, морально-етичні аспекти завжди відігравали важливу роль у діяльності сестри милосердя. Власне, сама професія виникла через бажання жінки допомогти хворій чи пораненій людині. Жінки, черниці та мирянки присвячували все своє життя цьому високому служінню. І тому, коли в середині XIX ст. з'явилися професійні сестри милосердя – жінки, які мають не тільки бажання служити ближньому, а й володіють певними медичними знаннями і навичками – в основу їх професії лягли ті ж етичні принципи.

Морально-етичні основи професійної діяльності медичної сестри викладені в низці міжнародних і вітчизняних документів. Так, в більшості розвинених країн діють Етичний кодекс Міжнародної ради сестер і

Національні етичні кодекси медичних сестер[2]. Етичний кодекс дає чіткі моральні орієнтири професійної діяльності медичної сестри. Він покликаний сприяти консолідації, підвищенню престижу і авторитету сестринської професії в суспільстві. Відповідно до етичного кодексу основою професійної діяльності медичної сестри є гуманність і милосердя.

Найважливішими завданнями професійної діяльності медичної сестри є всебічний комплексний догляд за пацієнтами і полегшення їх страждань, відновлення здоров'я і реабілітація, сприяння зміцненню здоров'я та попередження захворювань. Крім того, основною умовою сестринської діяльності є професійна компетентність. Медична сестра повинна завжди дотримуватися і підтримувати професійні стандарти діяльності. Безперервне вдосконалення спеціальних знань і умінь, підвищення свого культурного рівня вважається найпершим професійним обов'язком медичної сестри. Вона повинна бути компетентною також щодо юридичних і моральних прав пацієнта.

Отже, медична сестра, фельдшер, акушерка повинні поважати невід'ємні права кожної людини на досягнення найвищого рівня фізичного та психічного здоров'я і на отримання адекватної медичної допомоги. Медична сестра зобов'язана надавати пацієнту якісну медичну допомогу, що відповідає принципам гуманності, професійним стандартам, і нести моральну відповідальність за свою діяльність перед суспільством, пацієнтом і колегами.

Список використаних джерел

1. Общественноездоровье и здравоохранение : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. – 3-е изд., перераб. и доп. – 2012. - 288 с.
2. Управление и экономика здравоохранения: учебное пособие для вузов / Под ред. А. И. Вялкова. – 3-е издание. – 2009. – 664 с

Альона ПАВЛІВ

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Попович Т.М.)

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В ОРГАНІ ВЛАДИ

Розвиток незалежної, правової, соціально-орієнтованої держави забезпечується, передусім, завдяки запровадженню сучасних демократичних цінностей та стандартів управління, в т.ч. стандартів якості життя, якості управління, якості середовища, якості суспільних відносин. Цей процес має супроводжуватися зміною пріоритетів у діяльності органів